

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

JP-07.042.18.2021

Kraków, 19 LIS. 2021

**Stowarzyszenie Metropolia
Krakowska
ul. Reymonta 20
30-059 Kraków**

Dotyczy: UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ DLA MAŁOPOLSKI

W związku z wchodzącym od 1 stycznia 2023 r. zakazem stosowania na obszarze województwa małopolskiego kotłów na węgiel lub drewno, które nie spełniają żadnych norm emisyjnych, zwracam się z prośbą o intensyfikację przygotowań w związku ze zbliżającym się wejściem w życie uchwały antysmogowej dla Małopolski.

Prowadzone działania na rzecz czystego powietrza wymagają współpracy i zaangażowania wszystkich stron. Kolejnym ważnym krokiem w tym celu, po wprowadzonym już od 1 września 2019 r. zakazie stosowania węgla i drewna w kotłach, piecach i kominkach na terenie Gminy Miejskiej Kraków jest 1 stycznia 2023 r. Wprowadzone z tym dniem obostrzenia dopuszczające użytkowanie kotłów spełniających wymagania co najmniej klasy 3 oraz w przypadku pieców i kominków dopuszczenie używania tylko urządzeń, które spełniają wymagania ekoprojektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%, w znacznym stopniu przyczynią się do poprawy stanu jakości powietrza. Właściwa realizacja przepisów w tym zakresie wymaga jednak, aby w przypadku niedostosowania się przez mieszkańców do wprowadzonych obostrzeń, była możliwość sprawnej kontroli przestrzegania i egzekwowania przepisów. Realizacja zapisów uchwały antysmogowej będzie bacznie obserwowana przez wszystkich mieszkańców Małopolski, a nawet całej Polski. Szczególną rolę odgrywać będą tu gminy należące do Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, które ze względu m.in. na swoje położenie wokół Krakowa i obowiązujące już na terenie miasta ograniczenia, będą obserwowane w sposób szczególny. Wymaga to zatem intensyfikacji działań i przygotowania w taki sposób, aby wytyczyć odpowiednie procedury w tym zakresie i stanowić dobry przykład w sprawach związanych z działaniami na rzecz czystego powietrza. To od gmin należących do Stowarzyszenia w znacznej mierze zależeć będą dalsze losy zmian wprowadzanych na terenie małopolski, a może i nawet całego kraju.

Należy zauważyć, że zgodnie z Programem ochrony powietrza dla województwa małopolskiego „Gminy powinny przygotować wewnętrzną procedurę przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów do 30 września 2021 roku. Procedura powinna zostać opracowana zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.” Zatem na obecnym etapie procedury

takie powinny być już przygotowane. Zgodnie z §7 Uchwały Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw to „Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszej uchwale poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymagań”. Jednocześnie zgodnie z przedstawionymi wytycznymi UMWM „Brak informacji na temat klasy w dokumentacji oraz brak tabliczki znamionowej (a także brak jakichkolwiek dowodów potwierdzających klasę kotła) oznacza, że palenisko nie spełnia kryteriów żadnej z klas”.

Zatem to podmiot eksploatujący instalację będzie zobowiązany do wykazania, że spełnione są wymagania, a brak takiej informacji będzie skutkowało uznaniem paleniska za bezklasowe.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego określa również maksymalny udział instalacji na paliwo stałe niespełniających wymogów uchwały antysmogowej wynoszący 15% od 1 stycznia 2023 r. oraz 3% od 1 stycznia 2027 r. Należy zauważyć, że w przypadku wymiany źródeł ciepła prace takie nie są wykonywane w okresie grzewczym, zatem ze względu na ustalony termin 1 stycznia 2023 roku okres, w którym mieszkańcy będą mogli wykonać prace znacznie się skraca, do momentu rozpoczęcia sezonu grzewczego.

Zgodnie z zapisami Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego do zadań wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz rad gmin należy m.in.

„Przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł ciepła i instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych, budynkach niemieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy:

- co najmniej 70% budynków do końca 2021 roku,
- co najmniej 90% budynków do 30 czerwca 2022 roku.”

Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji źródeł ciepła w gminach należących do Stowarzyszenia Metropolia Krakowska będzie kluczowe w odniesieniu do kontroli uchwały antysmogowej. Określenie w ten sposób lokalizacji występowania bezklasowych źródeł ciepła umożliwi zaplanowanie kontroli planowanych przestrzegania uchwały.

Przypominam również, że za niedotrzymanie terminów realizacji działań określonych w Programie ochrony powietrza może zostać nałożona na Gminę kara pieniężna w wysokości nawet do 500 000 zł.

W celu wsparcia elementów związanych z kontrolą palenisk oraz działaniami informacyjno-edukacyjnymi dotyczącymi Uchwały antysmogowej dla Województwa Małopolskiego, 14 gmin należących do Stowarzyszenia Metropolia Krakowska otrzymało wsparcie finansowe ze składki członkowskiej wnoszonej przez Miasto Kraków w ramach projektu pn. Inicjatywa 600.

W związku z powyższym, należy zapewnić odpowiednią realizację wymiany źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały antysmogowej oraz właściwą realizację kontroli wraz z zapewnieniem odpowiedniej liczby etatów z tym związanych również po zakończeniu dofinansowania do kosztów pracy ekodoradców zatrudnionych z projektów LIFE i EKO TEAM. Szczególnie w przypadku gmin należących do Stowarzyszenia, które w celu prawidłowej realizacji zapisów uchwały przystąpiły do projektu EKO TEAM i pozyskały dofinansowanie do etatów pracowników, odpowiedzialnych za prawidłowe wdrożenie zapisów, ciąży obowiązek spełniania nałożonych wymagań.

W przypadku Gminy Miejskiej Kraków „System kontroli w zakresie egzekwowania zakazu spalania paliw stałych w instalacjach na terenie Miasta Krakowa” przyjęty został Zarządzeniem nr 1357/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 10.06.2019 r. Intensywne prace nad przygotowaniem całego procesu kontroli zapisów uchwały antysmogowej dla Krakowa rozpoczęły się już z początkiem 2019 r. W przypadku uchwały antysmogowej dla Małopolski należy zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia możliwości równoległej realizacji kontroli zapisów wchodzących z dniem 1 stycznia 2023 r. oraz realizacji wymian źródła ciepła, celem osiągnięcia wymogów obowiązujących od 1 stycznia 2027 r.

Jednocześnie zachęcam do skorzystania z dostępnych środków finansowych w ramach programu STOP SMOG. Obecnie porozumienie w tej sprawie zawarły już: Gmina Skawina oraz Gmina Niepołomice. Do programu dołączać będzie również Gmina Miejska Kraków. Realizacja programu przez większą liczbę gmin należących do Stowarzyszenia w znacznym stopniu pomoże w realizacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz będzie dowodem na zaangażowanie oraz bardzo sprawne wykorzystywanie dostępnych źródeł finansowania w Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym.

Egzekwowanie przepisów jest tak samo ważne jak wejście w życie uchwały antysmogowej i działania polegające na wymianie źródeł ciepła. Zatem tylko odpowiednia realizacja wszystkich elementów pozwoli na sprawne funkcjonowanie uchwały i przyczyni się do poprawy jakości powietrza.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. JP-07